

Modalitati de expunere in opera literara

1. Naratiunea (fr. narration - lat. narratio, care inseamna povestire, istorisire): procedeu literar propriu genului epic (in versuri: fabula, balada, legenda, epopeea, poemul; in proza: schita, nuvela, romanul, basmul, povestirea).

Naratiunea se desfasoara in timp. identificandu-se momente principale sau momente secundare. Naratiunea poate fi parte integranta si in compozitiile oratorice, dramatice. Dupa forma, naratiunea este in versuri sau in proza; dupa raportul narator-opera, naratiunea se clasifica in naratiune subiectiva si naratiune obiectiva; dupa continutul operei (tema), naratiunea este denumita: 'istorica, stiintifica, umoristica etc. Uneori, diferentierile sunt dificile, avand in vedere elementele de interferenta din opera literara (Dumbrava Rosie de V. Alecsandri).

2. Descrierea (fr. decrire lat. describere, care inseamna a descrie, a zugravi): procedeu literar ce consta in zugravirea unor trasaturi ale obiectelor, ale fenomenelor, ale personajelor. in genul epic, cele mai raspandite tipuri de descriere identificate in opere sunt: pastelul, peisajul, descrierile de interioare, de natura. Sunt cunoscuti pentru talentul lor in ce priveste arta descrierii scriitorii:

V. Alecsandri, G. Cosbuc, M. Sadoveanu, N. Balcescu, Al. Odobescu, C. Hogas, Ion Pillat etc. De asemenea, sunt si alte tipuri de descriere ca: fantastica, romantica, realista, stiintifica, poetica, retorica (N. Balcescu - descrierea Ardealului), naturalista (creatiile lui B. st. Delavrancea: Zobia, Milogul, Hagi Tudose etc)

Aceasta clasificare, avand mai mult un rol didactic, nu exclude interferentele intre diferitele tipuri de descrieri.

3. Dialogul (fr. dialogue - lat. dialogus, din gr. dialogos, care inseamna vorbire cu cineva, convorbire filosofica): procedeu literar care presupune alternarea de replici intre doua sau mai multe persoane; caracteristic operelor literare epice si dramatice. Procedeu faciliteaza punerea in evidenta a gandurilor si a sentimentelor personajelor, contribuind la crearea dramatismului actiunii.

In dramaturgie, procedeul este fundamental, propriu. Se foloseste si dialogul interior, pentru sondarea starilor sufletesti, cum este cazul in unele opere literare: Hagi Tudose de B. st. Delavrancea, Morometii de M. Preda, Dan, capitan de plai de V. Alecsandri.

Dialogul contribuie la cresterea tensiunii conflictului. in lirica, dialogul este mai rar in cazul unor confesiuni - (Revedere de M. Eminescu), mai ales in lirica populara - doine.

4 - Monologul (fr. monologue - gr. monologos, care, inseamna vorbire de unul singur): procedeu literar in care un personaj vorbeste cu sine insusi. El apare mai ales in teatru. in epoca moderna, in roman -, cunoscut sub forma de monolog interior. Sunt celebre in literatura: monologul lui Hamlet de Shakespeare, al lui Figaro din piesa lui Beaumarchais; in literatura noastra: monologul lui Despot-Voda din drama lui V. Alecsandri, al lui Stefan cel Mare, din Apus de soare de B. st. Delavrancea etc., in roman la: Marcel Proust, J. Joyce, iar in literatura romana la Camil Petrescu,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Liviu Rebreanu, Hortensia Papadat Bengescu; contribuie la cresterea tensiunii psihologice.